

De Bijbel: nog steeds actueel?

De laatste tijd word ik vaak geconfronteerd met de vraag wat we met de Bijbel aan moeten. Het is immers een boek dat al meerdere millennia oud is en bovendien ontstaan is in een heel andere cultuur dan de onze (Midden-Oosten). En dan hebben we het nog niet over de vele toch heel moeilijke teksten en verhalen (over oorlogen en moordpartijen, over wrede straffen en oordelen, teksten met voor ons ongewone beelden en woorden, ...). Voor sommigen is de Bijbel niet veel meer dan een museum over oude geschiedenis. Voor anderen een boek dat vooral dient om leerstellingen en eigen of kerkelijke ideeën te verdedigen, om DE waarheid (vaak de eigen waarheid) te definiëren en op te dringen.

De Bijbel is geen wetenschapsboek!

De Bijbel is geen boek over moraal! Het moet afgestoft worden!

De Bijbel is geen geschiedenisboek!

Nu is het mijn beurt om jou af te stoffen!!

Een andere, actuele manier om met de Bijbel om te gaan

Mag ik ook eens een ander geluid laten horen? Ik vind ook niet dat we constant, te pas en te onpas met de Bijbel moeten zwaaien. En toch kan hij ons nog altijd inspireren. Tenminste, als we er niet krampachtig mee omgaan en niet elke letter en elk woord a.h.w. heilig verklaren.

In de rabbijnse traditie spreekt men eerder over HOKHMAH: een concrete levenswijsheid, die licht werpt op het bestaan, relaties, keuzes, werk, rust en onze manier om te leven en de aarde te bewonen. De eerste bladzijden van Genesis zijn hier een mooi voorbeeld van.

Voor een presentatie tijdens het Bible Festival enkele weken geleden heb ik een en ander weer eens opgefrist. Je kunt er niet omheen dat die eerste bladzijden heel wat suggesties bevatten die tegemoet komen aan uitdagingen die misschien meer dan ooit, actueel zijn.

Let wel: het scheppingsgedicht en de Bijbel in het algemeen bieden niet altijd kant-en-klare recepten aan. Ze sensibiliseren, ze wijzen een richting aan voor het dagelijks leven, een manier om onze keuzes te oriënteren naar meer juistheid, vrede en verantwoordelijkheid.

Enkele concrete voorbeelden

Zonder er diep op in te gaan hier toch enkele voorbeelden.

▪ **Mensen hebben het recht om gelukkig te willen zijn!**

Dit is geen ongeestelijke instelling. De herhaling van het woord **TOV** (goed, mooi, aangenaam, wat gelukkig maakt) is hier heel duidelijk over: je mag het geluk dankbaar verwelkomen als een geschenk, en ervan genieten.

Echter zonder de grenzen te vergeten die het leven beschermen en verhinderen dat het verlangen alles gaat overheersen. Die boom van goed en kwaad, weet je wel... Er zijn keuzes die je beter wel, en andere die je beter niet maakt.

▪ **IEDER MENS IS WAARDEVOL!** Kijk naar anderen, wie die ander ook is (man, vrouw, jong, oud, vriend, vreemdeling, ...) als drager van een waardigheid die niets kan wegnemen, ook wanneer hij of zij anders, kwetsbaar of gewond is. Beschouw ook jezelf niet als minderwaardig; kleiner jezelf niet!

Ieder mens is 'beeld van God'. Voor de God van de Bijbel is waardigheid niet voorbehouden aan een elite, aan één geslacht, één cultuur of één sociale klasse. Zij wordt gedeeld. Het Genesisverhaal verzet zich tegen racisme, minachting, uitsluiting en alle hiërarchieën die anderen minderwaardig maken (zoals onlangs een belangrijk staatsman een heel volk 'dieren' noemde). Dit houdt ook in dat een ander 'anders' mag zijn. Verscheidenheid hoort bij Gods droom (Genesis 1 getuigt van een explosie van vormen, geuren en kleuren die bijdragen tot dat TOV).

- **RELATIES EN COMMUNICATIE:** Genesis 2 spreekt over **EZER KENEGDO** - een hulp die past. 'EZER', hulp geeft aan dat we er zijn om elkaar bij te staan en te ondersteunen. KENEGDO, hier vertaald als 'die bij hem past', spreekt altijd over zichtbare nabijheid en communicatie. Praten met elkaar terwijl je elkaar in de ogen kunt kijken (en dus niet alleen via een pc of een smartphone). In een maatschappij die oververzadigd is van allerlei boodschappen, een eerlijk en waarachtig woord durven spreken voordat angst, schaamte en schuldgevoel al onze relaties gaan beheersen.

- **LEVENSRYTME:** de sabbat leert op regelmatige tijden van rust, stilte en adem bewaren, omdat een mensenleven niet gereduceerd kan worden tot rendement. Eens ophouden met rennen, haasten en hollen. Het materiële (de 'dingen') even opzijzetten. De smaak terugvinden van wat niet meetbaar is: aanwezigheid, schoonheid, vriendschap, adem, de band met de natuur en met de anderen. Zonder dat alles verliezen we geleidelijk het vermogen om het goede te zien.

Sabbat... een verrassend geschenk

- **Ecologie en duurzaamheid:** de aarde bewonen met dankbaarheid, maat en verantwoordelijkheidszin, door te leren produceren zonder te vernietigen en consumeren zonder te verslinden. Over amper een maand is het al Earth Overshoot Day, de dag waarop de mensheid net zoveel van onze planeet heeft gevraagd als de Aarde dit jaar kan regenereren. God vroeg aan de mens om de aarde te bewerken (letterlijk: dienen, niet: zich onbepert bedienen van...) en te bewaren (ervoor zorgen dat het TOV blijft). De wijsheid van Genesis nodigt uit tot een zekere soberheid: dankbaarheid en tevredenheid leren, behoefte onderscheiden van impuls en 'goesting'.

- **Waarheid... of fake news, desinformatie en manipulatie.** De slang komt niet ten tonele met een grove leugen. Ze begint met een woord te verdraaien, twijfel te zaaien, achterdocht te installeren via insinuaties. Dat mechanisme lijkt sterk op wat wij vandaag desinformatie of manipulatie noemen: de werkelijkheid licht verdraaien, overdrijven, vertrouwen ondermijnen. De vrouw gaat hier heel snel in mee. Dat is ook wat vandaag gebeurt. Er wordt zoveel geslikt van wat o.a. via het internet op ons afkomt. De bijbeltekst nodigt daarom uit om even te vertragen voordat we een informatie, een beeld of een discours in ons opnemen. Hij roept op om te verifiëren, te vergelijken, naar meerdere stemmen te luisteren

Heeft God werkelijk gezegd?

Uiteindelijk leidt heel deze lezing van Genesis tot één en dezelfde intuïtie: een goed leven is geen 'perfect' leven, maar een leven dat voortdurend zoekt naar wat adem geeft, wat de wereld een beetje meer bewoonbaar maakt en wat ieder mens toelaat tot bloei te komen.

Agenda

Komende sabbat, 18 april zou Ronny Vandessel komen preken, maar die is weerhouden. 'Onze' Jacques springt in. Bedankt Jacques!

Op **125 april** is Stefaan De Wever aan de beurt.

Donderdagavond 16 april: bijbelavond via [ZOOM](#) om 19.30 u.

Donderdagavond 23 april om 18.30 u: babbelzoom